

GYÖNGYMONDATOK.

(Ujkori íróktól.)

Álom.

Füstös kunyhókban, kemény szalmára dölve inkább pihensz, ó álom, mint a nagyok illatos termében, dusan ékitett mennyezet alatt. hol édes zengemény s dal ringat el; jobbban heversz egy szurtos ágyban, s a királyi fekhelyet őrházzá, vészharangá teszed! S h a k e s p e r e.

. álmainkat
Éjente festi égi kéz;
Az álom ablak, melyen által
Lelkünk szeme jövőbe néz. P e t ő f i.

Az álom kezén van a halál uja. H u g ó V i c t o r.

A virasztás ép úgy tele van álmokkal, mint az alvás. H u g ó V i c t o r.

Rövid életünk az álom keretébe van foglalva. S h a k e s p e r e.

Nagy tanulmány egy alvó ember arcza; minden vonás meg-tér a maga eredeti kifejezésébe. Az alvó arcz nem tud tettétést. J ó k a i.

Tudják a kik próbálták, hogy ez a legnehezebb parancsolat: É n akarom, hogy aludjam! J ó k a i.

Az álom lezárja a bánat szemeit, életerőt önt a beteg erekbe, s nyugalmat a szakgatott lélekbe; leveszi az államhivatalnok és fejedelem lelkéről az igazság nehéz terhét; a napszámos sem hallja kinzója szavát; és a gorombán kezelt barom menekül az ember zsarnokságától. Elszünteti a gondot, terhet, egyensúlyt állít be, felszerel újaszületett erővel a következő nap örömei s fájdalmai elhordozhatására. S c h i l l e r.

A jó izü arany álom nem az aranyos gazdagok osztályrésze; az a munkásság édes jutalma, melyben oly sok jóizűség van; ekkor az álom -- a halál képe -- annyi, mint az élet ereje. H a g e d o r n F r i d r i k.

A szerfeletti álom álomkorságba buktat, bujaságot, testnehezülést, lélek-erőtelenülést, értelem-homályt, nehéz emlékezőt, feledékenységet szül. P e t r á r k a.

Az álom szép leány: a vén nem kell neki,
Irtozva fut tőle, hiába kergeti;
Ellenben az ifjat ölébe fogadja,
S arczát simogatván, szépen elaltatja. A r a n y J á n o s.

Ámitás.

A ki azt merészli mondani: az Isten beszél hozzám! büntényt követ el Isten és emberek ellen; mert Isten a mindenek atyja e sze-

rint csak egyetlenegyvel közlekednék. Ha Isten valamit akarna rendelni, azt az egész földdel tudatná, hallatná — a mint adja minden szemnek a világosságot; az ő törvénye is meg van minden értelmes valók szívében, nem pedig egyébütt. *Voltaire.*

A hazugság merész bizalma magával ragad; a csodatett kegyeletre és hitre talál. *Schiller.*

Mindenki erőlködik behálozni az embereket gyengéiknél fogva, hogy abból hasznot huzzon. *Molière.*

Az ámitók, ábrándozók a szellem bélyegét hazugságra s ferdeségre nyomják; s ha a próbakő hiányzik, a nép azt őszinte aranyának tartja. *Göthe.*

Angyal.

Az igaz hívőnek lépéseinél mindig egy jó angyal őrökdi, álmaiban tanácsolja, a rossz angyallal szemben védi. Ezen mennyei barátja annyira hive, hogy érette kész a földre száműzetni. *Chateaubriand.*

Any a.

Elég egy anyának, gyermeke mosolyát látni, hogy egy felsőbb boldogság valóságáról meggyőződve legyen. A gondviselés jósága egészen mutatkozik az ember bölcsőjénél. Minő megható összhangzások! minden kész van részére; mindenre kész az anyai gondozás, táplálás, őrökdiés stb. *Chateaubriand.*

Az anyai gyöngédség csak egy szemmel alszik. *Sand.*

Az anyai érzetnek nincs szüksége megszenteltetésre a végre, hogy szent legyen. *Id. Dumas S.*

A női szív úgy van alkotva, hogy bármily fogékonnyalanná létszen is az előitéletek fuvallatára s az illem követelményeire, van abban mindig egy mosolygó termékeny szeglet és ez az, melyet Isten az anyai szeretetnek szentelt. *Id. Dumas S.*

A kinek első nősüléséből gyermeke levén, mostoha anyát viszen reá, az a maga kezével gyujtja fel saját házát. *Petrárka.*

Minden anya saját gyermeke iránt érdeklődik; idegen gyermekének nehezen tud megbocsátani. *Racine.*

Ap a.

Az apa haragja méz és balzsam a sors haragjához képest. *Jókai.*

Az apa büntetésben is apának marad. *Racine.*

Légy szerető apa, s gyermekeid szeretni fognak. *Helvetius.* Apának a fiával szemben gyümölcsözőbb a szigora, mint a kedvezése. Ha a makacs fiu majd maga leszen makacs fiának apjává, sokszor érti meg, minő kedves az apai szigor, minő jogos az apai hatalom. *Petrárka.*

Nincs a földön igazságosabb az apai hatalomnál, tisztességesebb a fiui szolgálatnál. *Petrárka.*

Közli **Kiss Mihály.**

IRODALMI ÉRTESSÍTŐ.

„Dobos János egyházi beszédei“-ből megjelent az I. kötet. Az ebben közlött beszédek „közönséges vasárnapi tanítások az újabb 1850—1880 közötti korszakból.“ A kötetet kiadói előszó nyitja meg, közölve Szász Károlynak a Prot. E. I. lapban megjelent, Dobos beszédeire vonatkozó cikkét, mely után szerző önéletrajza következik. Ez életrajz meglep. Az ember már első soraiból kiérzi, hogy itt nem közönséges szellemmel van dolga; az egészen bizonyos resignatio vonul át, a fájdalomnak egy neme, mely úgy látszik elválhatlan azoktól a szellemektől, kik erősen éreznek és mélyen merülnek belé a lét nagy kérdéseibe. S szerző kétségtelenül ezek közé tartozik. Erről bizonyítanak épp itt közlött beszédei. Midőn azokról szólunk, nem szükség mondanunk, úgy hisszük, hogy egy ritka irodalmi jelenséggel állunk szembe. Sokszor mondjuk egyik vagy másik beszédre: klasszikus; ha másról, Dobos beszédeiről ezt első sorban elmondhatjuk. Ész-járása világos és emelkedett, tárgyalása meglepő fordulatokban gazdag, stylje eredeti zamatos magyar styl, mely ritkítja párfját. Szelleme bibliai és bölcselmi együtt. E kötet 25 beszédet foglal magában. Novemberben jelenik meg a II-ik kötet ünnepi beszédekét hozva, s azután jön a többi. Vannak beszédek, melyeket minden lelkész igyekszik megszerezni. Péterfi Sándor beszédei nem igen hiányoznak egyházunkban egy lelkész könyvtárából sem. Tegyük a mellé és más jeles beszédek mellé a Dobos Jánoséit. Egy kötet ára előfizetve 1 frt 50 kr., mely összeg Dobos László ref. lelkészhez, ki atyja műveinek kiadója s ki e tisztét elismerésméltóan teljesíti, Szalk Szent Mártonra küldendő. Az előfizetés 4 kötetre kötelező, de a ki kötelezőleg lép az előfizetők sorába, azaz I kötet is 1 frt 50 kr-ért kapja; különben bolti áron 1 frt 80 kr.

Gálfalvi István ürmösi unitárius l. és nyugalmazott esperes 51 éves papi jubileumán (1885. május 31-én) mondott beszédek közreadattak egy füzetben. Elöl egy alkalmi hymnus áll, melyet a templomi gyülekezet énekelt, azután Dombi János, datki lelkész szivből jött imája. A füzet közepét s nagy részét Török Áron felső-rákosi pap és esperes szép egyházi beszéde foglalja el, melyben az ünnepelt érdemeit találó vonásokban méltányolja. Ezt követi a jubileált lelkész megható imája. A füzetet bezárja Lázár Mihály negyedéves joghallgatónak az ekklesia nevében templomból kijövet mondott csinos üdvözlő beszéde. A füzet izléssel van kiállítva s szép emlék a jubeliumról.

Számoló könyv a népiskolák számára. Irta Dr. Mocznik Ferencz. A 18-ik eredeti kiadás után átdolgozta s a legújabb m. kir. miniszteri tantervhez alkalmazta Orbók Mór, a pozsonyi m. kir. állami tanítónőképezde rendes tanára. Az 5 füzetből álló jeles kézi könyv a fennebbi czimen közelebről került ki sajtó alól Heckenast G. utóda Drotleff Rezső kiadásában (Budapest. Pozsony.) Az átdolgozás nagy szakértelemmel van teljesítve. Ajánljuk a munkát a néptanítók figyelmébe. Egy füzet ára 20 kr. Megjegyezzük, hogy Ausztria összes népiskoláiban e munka van kézikönyvül elfogadva.